

הערכת הישגים לימודיים בעברית כשפה נוספת בבתי ספר יסודי באוקרינה.

משנת 1989 התחילה להתפתח מחדש מערכת החינוך היהודית בברית המועצות לשעבר, בפרט באוקרינה, יחד עם התפתחותה של הקהילה היהודית בכלל. בעקבות זאת נוצרה מחדש האפשרות ללימוד וללמד עברית, היסטוריה של העם היהודי, מסורת יהודית וסיפורות. היום באוקרינה הוראת עברית בבתי ספר מתנהלת או כשפת מורשת או כשפה זרה עבור תלמידים שרובם יהודים, אבל יש ביניהם גם אוקרינים, רוסים ואתנים אחרים. בהתאם לתוכניות הלימודים יש שתי שעות בשבוע לכיתות א'-ד' בבית ספר היסודי ואותו מספר שעות לכיתות ה'-ט' בבית הספר התיכון.

הערכת הישגים לימודיים בשפה העברית מתבצעת בהתאם למטרות העיקריות של לימוד השפה, דהיינו, לפתח אצל התלמידים שימוש בשפה בעל פה ובכתב ולגבש ידע מסוים על השפה. הקריטריונים להערכת ההישגים הלימודיים של התלמידים בלימודי השפה העברית מתייחסים למטרות הקורס הבסיסי, שבו לומדים תלמידים שאינם שולטים בשפה העברית באופן מספק או כאלה שמידת השליטה שלהם בשפה העברית היא בשלב התחלתי.

הערכת ההישגים הלימודיים של התלמידים בכיתה א'-ב' מתבצעת באופן וורבלי (מילולי, תיאורי), ובכיתות ג'-ד' – לפי סולם המורכב מ-12 דרגות ציון. אלה מחולקים לרמות תפקוד מוצעות/מוגדרות על פי קריטריונים ורמת ההישגים לימודיים. כך, בהתאם לכל רמה יש ציונים מסוימים וקריטריונים להערכה: רמה התחלתית – ציונים 1-3, רמה בינונית – ציונים 4-6, רמה מתקדמים – ציונים 7-9, רמה גבוהה – ציונים 10-12. הקריטריונים להערכה מסיעים למורים לקבוע את רמת הידע ומיומנויות השפה של תלמיד ולהעריך אותה בציון מסוים. גם תלמידים יכולים לדעת על מה מקבלים את הציון.

בקורס לשפה העברית יושם הדגש על פיתוח כישורי השפה: האזנה, דיבור, קריאה, כתיבה ולכן הערכת ההישגים הלימודיים תתייחס קודם כל לפיתוח הכישורים הללו.

מה מעריכים?

את מיומנויות השפה (האזנה, דיבור- דיאלוג ומונולוג, קריאה בקול וכתיבה);

את יכולות השפה;

מיומנויות של כתיב נכון (בהתאם למסגרת התכנית);

טכניקה ומוסכמות הכתיבה של עבודות בכתב.

הפיתוח של שיטות מדעיות לניטור ולהערכה של הישגי תלמידים הוא מרכיב חיוני בתהליך החינוכי, במיוחד בהוראת עברית כשפת לימוד של תלמידי בית ספר יסודיים של בתי ספר באוקראינה. בדיקת הישגי תלמידים במבחן מאפשר להעריך את מידת השגת המטרה והיעדים של הלימודים, את הדינמיקה של הלמידה, את חומרי הלימוד, ואת רמות המיומנות הנרכשות, ועל בסיס זה לבצע התאמות הכרחיות בתהליך החינוכי ושיטות הוראה באופן כללי.